

ТЪЛКУВАТЕЛНО ДЕЛО № 2/2011 г.

Вх.№ И-313/2010 г.

**ДО
ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА
НАКАЗАТЕЛНАТА КОЛЕГИЯ
НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

И С К А Н Е

ОТ ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЗА ПРИЕМАНЕ НА ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ
НА ОСНОВАНИЕ ЧЛ. 124, АЛ. 1, Т. 1 ОТ
ЗАКОНА ЗА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

I. По приложението на чл. 307а от НК е налице противоречива съдебна практика в случаите, когато паричните средства, предмет на подкупа, са предоставени от лицето, което е подало сигнала за извършване на престъплението, както и в случаите, когато същите са осигурени от службите на МВР.

Част от окръжните и апелативните съдилища приемат, че предмет на престъплението подкуп е това, което се получава от извършителя на престъплението и във всички случаи този предмет се отнема в полза на държавата, независимо чий са средствата. Съдилищата, възприели това становище, постановяват отнемане на предмета на престъплението по чл. 307а от НК и в случаите когато паричните средства са предоставени от изнудваното лице или са осигурени от службите на МВР. В този смисъл са: Решение № 346/22.07.2010 г. по н.д. № 312/2010 г. на ВКС, III н.о.; Решение № 40/04.04.2001 г. по н.д. № 729/2000 г. на ВКС, II н.о., Решение № 95/31.05.2006 г. по н.д. № 80/2006 г. на Военно-апелативния съд; Присъда № 8/02.04.2009 г. по нохд № 8/2009 г. по описа на Софийския военен съд, Присъда № 427/2010 г. по нохд № 672/2010 г. на Окръжен съд-гр. Бургас.

Друга част от окръжните и апелативните съдилища приемат, че ролята на белязаните пари е да разобличават корупционна схема, поради което и на това основание трябва да се върнат на собствениците. Противното становище би довело до отнемане в полза на държавата на средства, предоставени от служители на МВР или от изнудваното лице. В този смисъл са: Решение № 55/17.02.2011 г. по н.д. № 592/2010 г. на ВКС, трето н.о.; Решение № 382/26.10.2009 г. по н.д. № 368/2009 г. на ВКС, II н.о.; Решение № 76/02.02.2004 г. по н.д. № 505/2003 г. на ВКС, III н.о., Решение № 44/28.01.2010 г. по н.д. № 672/2009 г. на ВКС, II н.о.; Решение № 179/29.09.2010 г. по внохд № 339/2010 г. на Апелативен съд-гр. Пловдив; Решение № 147/23.06.2005 г. по внохд № 180/2005 г. на Апелативен съд-гр. Пловдив; Присъда № 150/12.11.2009 г. по нохд № 2499/2009 г. на Окръжен съд-гр. Пловдив; Присъда от 29.06.2006 г. по нохд № С-78/2007 г. на Софийски градски съд, НО, 10-ти състав; Присъда №

136/01.04.2009 г. по нохд № 1916/2005 г. на Софийски градски съд, НО, 12а състав, Присъда № 15/25.02.2004 г. по нохд № 716/2003 г. на Окръжен съд-гр. Русе;

Различното тълкуване и прилагане от съдилищата на института на чл. 307а от НК води до нееднакво третиране на гражданите и до пораждање на различни правни последици за тях.

II. По приложението на чл. 301 от НК е налице противоречива съдебна практика в случаите, когато субект на престъплението е лекар.

Част от съдилищата в страната приемат, че след като медицинското заведение, в което работи лекарят, е регистрирано като търговско дружество, дейността на лекаря по искане и получаване на дар при упражняване на лекарската му професия не може да се подведе по престъпния състав на чл. 301 от НК. Тези съдилища застъпват тезата, че осъществяването на лекарските функции по оказване на квалифицирана медицинска помощ не е свързано с функционирането на държавната власт, държавната администрация, обществена организация, нито е свързано с упражняване на публични функции. В този смисъл са: Решение № 498/18.01.2011 г. по н.д. № 488/2010 г. на ВКС, II н.о.; Решение № 551/18.12.2009 г. по н.д. № 577/2009 г. на ВКС, III н.о.; Решение № 422/05.11.2009 г. по н.д. № 469/2009 г. на ВКС, I н.о., Решение № 57/04.04.2008 г. по н.д. № 12/2008 г. на ВКС, III н.о.; Решение № 79/05.03.2009 г. по внохд № 92/2009 г. на Софийски апелативен съд, НО, 05 състав; Решение № 279/20.10.2006 г. по внохд № 323/2006 г. на Апелативен съд-гр. Пловдив.

Друга част от съдилищата приемат, че основната трудова дейност на лекарите е по лечение на болните и системно наблюдение на тяхното здраве. Изхождайки от дължностните характеристики на професията лекар, които определят професионалното поведение и извършваните от него действия, тези съдилища приемат, че лекарят е длъжностно лице, като обосновават този извод с обстоятелството, че същият изпълнява ръководна работа в юридическо лице – т. „б” на ал. 1, на чл. 93 от НК и може да бъде субект на престъпленията по чл. 301 и сл. от НК, независимо от вида на лечебното заведение в което работи. В този смисъл са: Присъда № 101/19.11.2004 г. по нохд № 272/2004 г. на Окръжен съд-гр. Добрич; Решение № 36/22.04.2005 г. по внохд № 363/2004 г. на Апелативен съд-гр. Варна; Решение № 1089/13.01.2006 г. по н.д. № 537/2005 г. на ВКС, I н.о.; Присъда № 123/22.03.2004 г. по нохд № 2157/2002 г. на СГС, НК, III-а състав; Решение № 860/13.12.2005 г. по н.д. № 299/2005 г. на ВКС, I н.о.; Присъда № 79/04.06.2010 г. по нохд № 643/2009 г. на Окръжен съд-гр. Велико Търново; Решение № 73/10.03.2006 г. по н.д. № 670/2005 г. на ВКС, II н.о.

Различното тълкуване и прилагане от съдилищата на чл. 301 и сл. от НК относно лицата упражняващи лекарска професия води до нееднакво третиране на гражданите и до пораждање на различни правни последици за тях. То води и до необходимостта да се реши принципно въпросът, дали е допустимо лица, които работят в търговски дружества или други юридически лица извън обществени организации, да бъдат субекти на престъпленията по глава Осма от Особената част на Наказателния кодекс. Посочената противоречива практика води и до неправилно приложение на закона, поради което и на основание чл. 125, вр. с чл. 126, т. 1 от Закона за съдебната власт правя следното

ИСКАНЕ

Общото събрание на Наказателната колегия на Върховен касационен съд да приеме тълкувателно решение, с което да отговори на следните въпроси:

1. Следва ли да се отнема в полза на държавата на основание чл. 307а от НК предметът на престъплението, когато парите са осигурени от изнудваното лице, от службите на МВР или на ДАНС;
2. Лекарите, които не изпълняват ръководни функции или функции по управление на чуждо имущество, длъжностни лица ли са по смисъла на чл.93, ал.1, т."б" НК;
3. Длъжностни лица от търговски дружества или други юридически лица, които не са обществени организации /Изповедания, партии, синдикати, съсловни организации и др./, могат ли да бъдат субекти на престъпления по Глава осма от Особената част на НК.

ГЛАВЕН ПРОКУРОР:

/Борис Велчев/